

Es posa en marxa un assaig clínic de fase II amb cèl·lules dendrítiques per tractar l'Esclerosi Múltiple

La Unitat de Neuroimmunologia – Esclerosi Múltiple de l'Hospital Clínic – IDIBAPS començarà un assaig clínic que combinarà el tractament immunomodulador convencional de l'esclerosi múltiple amb cèl·lules dendrítiques del mateix pacient. Aquest assaig en fase II, està dirigit a pacients amb formes recurrents d'Esclerosi Múltiple que no responen a la teràpia habitual.

L'objectiu d'aquest assaig és demostrar l'eficàcia de **les cèl·lules dendrítiques per a frenar la inflamació que causa l'esclerosi múltiple**, així com comprovar-ne l'eficàcia a través de paràmetres a nivell immunològic i de ressonància magnètica cerebral.

En l'esclerosi múltiple es produeix una reacció anòmala del sistema immune, que reconeix com a estranya una proteïna pròpia, la mielina. **En reaccionar contra la mielina, que recobreix i protegeix les fibres nervioses del cervell i la medul·la espinal, s'acaben destruint aquestes fibres** i causant danys neurològics als pacients afectats. Les cèl·lules dendrítiques són cèl·lules immunitàries presentadores d'antigen. És a dir, realitzen un dels primers passos de la reacció immunitària, i desencadenen una reacció més complexa, activant les cèl·lules de la immunitat adaptativa, com els limfòcits T.

Les cèl·lules dendrítiques que es faran servir com a tractament en aquest assaig hauran estat prèviament modificades al laboratori. D'aquesta manera, **deixaran de reconèixer la mielina com a una substància estranya i no s'arribarà a produir la reacció immunitària** i la inflamació habitual.

Per a l'estudi es vol reclutar un total de 45 pacients amb EM recurrent que rebran cèl·lules dendrítiques com a tractament addicional a la seva teràpia immunomoduladora convencional. Aquest assaig és un estudi acadèmic que compta amb finançament públic del Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades.

Tractament actual de l'Esclerosi Múltiple

L'[esclerosi múltiple](#) és una de les malalties neurològiques en què més s'ha avançat en quant a coneixement en els últims anys, cosa que ha possibilitat establir un diagnòstic precoç i desenvolupar noves teràpies.

Actualment, però, l'esclerosi múltiple no té cura, tot i que existeixen una gran varietat de tractaments que poden controlar-ne els símptomes, reduir-ne la gravetat i ajudar al pacient a mantenir la seva qualitat de vida.

No obstant, els tractaments disponibles estan indicats sobretot per als pacients que presenten la malaltia en forma de brots i no per als que presenten una forma progressiva. Encara s'està treballant per aconseguir frenar el desenvolupament l'esclerosi múltiple o regenerar les alteracions neurològiques que s'hagin produït.

En aquest sentit, l'assaig amb cèl·lules dendrítiques de la Unitat de Neuroimmunologia pot suposar un avenç molt significatiu, ja que permetria aturar la reacció immune i inflamatòria característica de la malaltia. D'aquesta manera es podrien frenar els danys neurològics que, fins aquest moment, són irreversibles.

La recerca a la Unitat de Neuroimmunologia - Esclerosi Múltiple

Aquesta unitat anteriorment havia treballat per al desenvolupament de la teràpia cel·lular en esclerosi múltiple amb diferents tècniques innovadores. Per exemple, l'any 2000 es van començar a realitzar [trasplantaments autòlegs](#) de progenitors hematopoètics.

Entre els anys 2010 i 2014 es va dur a terme el [primer assaig](#) aleatoritzat amb cèl·lules mare mesenquimals.

Més recentment, entre el 2015 i el 2017, es va realitzar un assaig de fase I amb cèl·lules dendrítiques en EM i neuromielitis òptica. [Aquest estudi](#) va demostrar que l'administració de cèl·lules dendrítiques del propi pacient, era una teràpia segura i amb efectes immunològics favorables. Les cèl·lules dendrítiques havien estat exposades a antígens de la mielina en el laboratori perquè deixessin de reaccionar contra ella. D'aquesta manera, les cèl·lules del sistema immune canviaven la manera de reaccionar i passaven a tenir un perfil antiinflamatori.

En cas de voler més informació es pot posar en contacte amb:

Si el contacte és per a professionals: yblanco@clinic.cat o jmcabrera@clinic.cat

Si és per a pacients: unitatneuroimmuno@clinic.cat

Dra. Olga Carmona i Dra. Yolanda Blanco
Coordinadora i Secretària Grup EM
Societat Catalana Neurologia